رجیه ین حرال محیطزیست گیلان از دیرباز با ۲-در عین حال محیطزیست گیلان از دیرباز با اقتصاد گیلاتی هاگره خوردهاست. کشاورزی شغل آباو اجدادی گیلاتیان است و صنعت کشاورزی

از یک قرن پیش، محور توسعه ای کشور. صنعتی که در بسیاری از کشـورها همچون هندوستان و

چین و برزیل موجب ترقی و پیشرفت آنها شده است اما در ایران و مخصوصا در گیلان که قطب کشـاورزی بوده این صنعت سال هاست که مورد

بی مهری قرار گرفته است. هرچند کــه با روی

ی ډرې رو رو . کارآمدن دولــت آقای روحانــی توجه به صنعت کشاورزی مجددا در دستور کار دولت قرار گرفته و حال کــه رئیسجمهوری به مرکز کشــاورزی

ایران سے کر دہاند، امیدوار یہ کہ ایشان بتوانند بارایه دستورالعملهای صریح و قاطعانه

از مشکلات عدیدہ صنعت کشاور زی گیلان را

حل نمایند از این رو پیشنهاد می کنم که گیلان بهعنوان اولین نمونه اقتصاد سبز در ایران شناخته شود و برنامه ریزان توجه ویژه ای به ارتقای این نوع اقتصاد در گیلان داشــته باشــند. در این راه مى توان از تجربه موفق كشورهاى توسعه يافته

محيط زيست و توسعه در آن به هم گره خور دهاند

ومى توان ثروتى عظيم از محيط زيست كسب كرد ودر عين حال از محيط زيست نيز حراست نمود.

ر بر این ای پیشریست پر عراست میتود. ۳-امروزه اکوتوریسم یکی از در آمدزاترین صنایع در کشورهای توسعه یافته به شمار می رود. گیلان

نیز در میان استان های کشور یکی از مستعدترین

استانها برای جذب اکوتوریستهای دنیا است. مساله مهمی که طی سالیان اخیر نه تنها به آن

توجه نشــده که به بهانه صنعت گردشگری از قضا

با برنامهریزی درست و سـختگیری در موازین

زیست محیطی فضایی فراهم کرد که گیلان یکی از قطبهای اکوتوریسم در ایران شود و گردشگران

به خاطر جاذبه های طبیعی این اســـتان سفر کنند.

. سفری که اگر بابرنامه ریزی و هماهنگی باشد در آمد زیادی را به خزانه استان و کشور واریز می کند.

۴-معضلی هست که روح گیلانی ها و مخصوصا

وقان وضع استانهای سان مسعت سار علی از و آن وضع استفناک دورودخانه گوهررودوزرجوب است.رودخانه هایی که می توانست رشت راونیز ایران

كنداماً اكنون ر گهای آلودهای هسّــــتند که از همه

جای شهر می گذرند و فاضلاب خانه ها و صنّایع و

بيمارستان هاراباخودحمل مى كنند رودخانههايي

بیدر سی در به تود عمل می مند رو تکافعایی که در نهایت به دریای خزر می ریزند. این یک مشکل ملی و حتی بین المللی است و شایسته کشوری چون ایران نیست که چنین لکهای بر پیشانی یکی

ازبهترين شهرهايش باشدوبزر كترين درياچه جهان

رانيز آلوده ســـازد. بنابراين باسفر رئيس جمهوري

به گیلان این امید به وجود می آید که ایشان با این مسأله قاطعانه برخورد کنند و مشـکل رابرطرف

نمايند.اگرچەمشكل،اماشدنىاست.

ت که دارد می خور د

گزارش

رشتی ها را سال های سال اس

اكوسيستم طبيعي كيلان ازبين هم رفته ا هنوز دير نشده وبلايي كه مثلاً برسر مازندران آمده هنوز تمام و كمال برسر گيلان نيامده است ومي توان

در حوزه اقتصاد سبز اس

تفاده کرد.اقتصادی که

14.5

آقاىرئيسجمهورى! براي حراست ازمحيط زيست كيلان قاطعانه دستور دهيد مرتضى طالع مشاور ارشد رئيس سازمان كرد شكرى وميراث فرهنكى ايران

۱- به عنوان یک گیلائی بـه رئیس جمهوری تانمونهای شـودبرای توسعه پایدار تادر آیندهای
کشورمان خوشامد می گویج. شاید از میان تمام نزدیک این فرهنگ اشاعه پیداکند به تمام ایران.

مشكلاتي كه گيلاني ها هر روز با آن دست و پنجه نرم می کنند، هیچ معضلی بزرگ تر از آسیب های محیطی نباشد. مسلم است برای مردان و

زنانی که از دیرباز با طبیعت زیسته اند، هیچچیز دردناکتر از نابودی تدریجی هویتشان نباشد

هویتی که به سبزی طبیعت گره خورده است. بارها گفته شــده که گیلان اســتان سرسبزی اســت و این را همه می دانند. همــه می دانند و اما

ظاهرا تاکنون کسی راغم این سرسیزی نبوده است. متاسفانه در سال های گذشته به نام توسعه

یا پروژههای گردشــگری یااحــدات کارخانجات صنعتی بخش بزرگی از محیط سبز استان گیلان

تخریب شده و ساختوسازی های غیران پاری تغییر کاربریهای متعمدو غیرقانونی جنگلها و ساحلهای گیلان را کاملاویران ساخته است.

و ساحالهای نیزنرا نامع ریزن ساحه سند از سویی ورود گردشگر به این استان به جای آن که درآماد عظیمی نصیبسش کند جر تخریب نتیجهای دربرنداشته است. این در حالی است که کشور فرانسه با جنب بیش از ۸۰ میلیون گردشگر

خارجی، سوییس با ۵۰میلیون گردشگر خارجی

و مالزی با ۲۵میلیون گردشگر خارجی اینچنین

تجم تخريب زيستمحيطي رابه خود نديدهاند،

آن قدر که گیلان با ۱۰میلیون گردشگر داخلی به خوددیده است. از این روست که فعالان و دلسوزان

محيطزيست إز آقاى رئيس جمهورى درخواست

مهمى دارندو آن هم چيزى نيست جز دستور ويژه

برای حراستاز محیطز پست و سیر دن پر وژ مهای مرانى كردشگرىبە كسانى كەتوانايىمدىرىت

ین پروژه ها را مطابق قواعد زیست محیطی دارند. این پروژه ها را مطابق قواعد زیست محیطی دارند.

ىيداسىت كەباعنايت بەفرمايشات مقام معظم

رهبری در اسفندماه ۹۲ دستور صریحی صادر شـود. برای جلوگیری از هرگونه تجاوز به منابع

طبيعيو كان لم يكن كردن هر طرحي كه احتمال

تخريب حتى ذرهاى از محيط زيست استان را دارد.

خلاصه آن که نباید ساختوساز و توسعه بهانهای

شود برای بعضی از مسئولان که محیطزیست

زیبای گیـلان را تخریب کنند مسـئولان باید بدانند که توسعه سـالها پیش تر در کشورهای

توسعه يافته انجام شده است و حال أنها را به اين

يجه رسمانده كه براي توسعهُ پايدار مي بايس

ر اس قواعدو قوانینی به محیط زیس

اُحْترام بگذارنَــدوُ جُلُوَى تَحْرِيبشَ راّبه هر دليلى كه باشد، بگيرند. چه آن كه اگر اين نكنند دودش

به چشم خودشان می رود و تخریب محیطزیست هزینه های جبران ناپذیری را به گردن شان

ی در ما امیدواریم که طی بازدیــد رئیسجمهوری

نه سینه وریم ت طی بردیت رئیس جمهوری از تخریب های صورت گرفته ایشان دستورات قاطعانه ای صادر کنند و با دادن لقب حافظ

محيطزيست به گيلان -با توجه به پتانسيل هاي

به رعايت قواعد و موازين زيست محيطي كنند و هم گيلان را بـ عنوان اولين پايلـوت و الگوى

محيطي گيلان- هم مسئولان را وادار

ت و منابع طبيعي در كشور قرار دهند

. دودش

بر اس

می گذارد.

محبط; بس

. ه رعايت قواعد و موازين

نگاہ

نگاهی به آسیبهای زیستمحیطی گیلان به بهانه سفر رئیس جمهوری به این استان

گنجينەھايى كەبەتاراجمىروند

كبلان محصور شدهبين در ناوجنگر و كوم یکی از سرسیز ترین و بناترین استان های کشور است و در عین حال یکی از آسیب دیمترین ها نیز، حال در بایش خوب نیست، آوده و کنیف با ماهیانی بیمار، رودهایش معتقی با الاز ماش خشکنه، محکل هایش تراشیمه و کوهایش زخم خورده، آن قدر خط در این استان مسرسیز زیاد است کوفتی شیده شده رئین جمهوری قصه سند به این دیار داران مشکل های زیست مسرسیز زیاد است و اور این محله اجرایی کشور نوشتند و از در خواست کردند جلوی ساخت مسرشیار دور از خوش شریار با یکن این محله و تواف تالای بیوان هم مارد میروند. اوروز روز آخوش شریار با یکن این میری که یکنی باست ندیم یک دهم و این میروند میروند. از محمان و رود شده راست یک برخیانی برای نمایش میروز در میده این میرا داران میروند. از محمان و رود شده است و یکی و باد آمده است یک مهار دیزد.

محيط زيست

سدها

:|-.|ā

بــود و جدیدا هم بودجـــهای میلیار دی از

فاینانــس یک شــرکت چینــی نصیبش شده قرار است آب کشــاورزی منطقه را

تأمین کند و همچنین بـه تولید انرژی برق آبی به میزان ۲۰ گیـگاوات بیردازد، اما به گفته مسـولان محیطزیست کشور

و استان این سـد فجایع زیست محیطی به بار خواهدآورد. یکـی از اثرات تخریبی

احداث سد شـُفارود نابودی بیش از صد هکتـار از جنگلهـای هیرکانی اسـت.

همچنیــن این ســد در منطقــهای قرار اســت احداث شــود که آن منطقه یعنی

رضوانشــهر به تالش یکی از پرباران ترین

ر مناطق کشور هستند و جنگلهای آن به دلیل نقش ذاتی که در جذب آب و ذخیره

آن دارند می تواند به عنوان جانشین خوبی

تالاب انزلی گل سرسید گیلان است.

برای نشان دادن نتیجه ســال.ها تخریب. از جادهسازی در کنار تالاب گرفته تاهجوم گیاه

آزولا و پروژههای عمرانی و زمین خواری های کنار تالاب و جنگل تراشــیها در بالادست و

سوب های ایجادشده و سرریز شدن فاضلاب ندرانزلی به تالاب همــه و همه موجب کم

عمق شدن و نابودی بخش وسیعی از تالاب

منطقهاى حفاظت شده كهبيل هاى مكانيكي به جان جنگل توســکای ســاحلی و تالاب

پارک ملی شده است و مســبش هم اداره کل امور اقتصادو دارایی استان بوده است که

بين المللي انزلي شده است. اين خط

.ین به می روی تالاب بوجــاق را هم نشــانه گرفته اس

لراكنون

تالابها

ساحلها

گیلان یک استان ساحلی است پس جای تعجب ندارد که بیشترین حجم تخریب را در حوزه ساحلها داشته باشد. از غرب اُستان که ساحل آســتارا قرار دارد تا شرق اسان که ساحل استار قرار دارد کارد کا شرق آن که ساحل چابکسر قرار داردمورد هجوم زمین خواران و ساحل خواران قرار گرفته است. بهرهبرداری و آلودگی هـای نفتی، پسامندهای کُشـاورزی و بهرهبرداری های غیر مجاز شــن و ماسه ساحل آســتارا را در معرض تهديد قــرار داده است. نيمه كاره ماندُن ساخت یکی از موجشکن هادر اسکله آستارا نیز موجب فشار شدید آب دریا به اطراف منطقه و در نتيجه از بين رفتن تالاب بین المللی «آق» و ایجاد خسارت به اراضی کشاورزی، اماکن مسکونی و تأسیساتی منطقه شده است.» در سـواحل چمخاله شهرستان لنگرود و سـواحل حسنرود از توابع شهرستان انزلی نیز می توان تخریبها را مشاهده کرد. دستاندازی به این اراضی ملی به قدری بــوده که اعتــراض برخی از اهالی این مناطق را به همراه داش ، منال مردم روستای چیر پر زمان ت به تخر یا منطقه حسن رود سبت به تحریب سر احداث شهر کهای مسکونی برای عدهای از کارمندان دولت با تجمع در منطقه تخریب

شــده اعتراض خود را به دســـتاندر کاران و مسئولان نشــان دادند.البته به گفته داود زارع مدير اداره منابع طبيعي استان گيلان، ن زمینها بهطور قانونی به بنیاد ه واگذار شده بود آبار خری بین مسعین واگذار شده بود آبایشی از آن به خود اهالی واگذار شود و بخشی هم به کارمندان دولت و هیچ تصرفی صورت نگرفته است. در مورد ساحل چمخاله لنگرود ظاهرا ب بکننــده هتل ســتاره در یـ معلوم نیست صاحبان این هتال از چه قدرتی بر خوردار هستند که موفق به ساخت غیرقانونی این سازه در سـاحل شدند و در منابع طبيعي گيلان، بنياد مسكن بوده و ابعاد تخریب هـــم ۵۰ هکتار. منطقهای که پوشش درخت کاج داشته و اینک زیر چرخ ولدوزرها مدفون شده است. در خود انزلی مت زیادی از ساحل گمر ک انزلی تو سطاین سازمان وبنادر کشتیرانی به بهانه محمد تخریب شده است وست یی سرتان وبندر تخریب شده است گسترش گمرک و بندر تخریب شده است و آنهایی که ســالهای سال میتوانستند ر باراز پنجرهخانههایشان ببیننداینکجز جر ثقیل و ساختمانهای بدمنظره و خاکی که دریایاشیده شدنمی بینند.

زبالهها

گیلان یا آن کے اسےماً ۳۱ مرکز دفن ییرن باق می میکند. زبالـه دارد امـا هیچکدامشـان بهطور صحیح زبالهها را دفن نمی کنند و روزانه یک کیلوگرم زباله به ازای هر گیلانی در تان توليد مي شود كه با وجود جم ۲میلیون و ۴۰۰هزار نفری گیلان، مین مقدار هـم زباله تولید میشـود که دفعشان غیراصولی و غیربهداشتی است. همین دفع غیراصولی موجب تولید روزانه ۲۰۰ تن شیرابه در طبیعت ئىلان شدە است كە خەد بنابە اظفارات بعاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی گیلان موجب افزایش آمار سـرطان در گیلان شــده است. وجود شــهر کـهای

دورودخانه آلوده

گفتن ندارد که آلودهتریس رودخانههای دنیااز

وطرحشكستخوردهجهانى

دل يكي از سرسبزترين شهرهاي ايران مي گذرند

گوهررود و زرجوب سال های نهچندان دور مکانی

بو مررود و رز بو به سال سالی به یا ی و رز سالی ساسب برای ماهیگیری و حتی به قایق انداختن جهت مسافرت مردم رشت به شهرهای دیگر بود

امااكنون بعداز ســال ها يذيرا شدن فاضلابهاي

خانگی و صنعتی و بیمارستانی تبدیل به مردایی گندیده و بدبو و کریه شده است که به جای ماهی

جای جای استان گیلان که زباله هایشان در مکان هــای مختلف تلنبار می شــود صدمات جبران ناپذیری به محیطزیست اســتان وارد کرده اســت. اما بزرگترین مونـــه غُمانگيز تلنيار شـــدن زيالهها در جنگل سـراوآنُ در ۱۶ کیلومتری رشت است که شرایط سختی را برای زندگی اهالی روستاهای اطراف به ارمغان آورده است. اما هنوز مسئولان استان روی سند مکری به حال معضل بزرگی کنند که گریبان محیطزیست استان را در جـای جای خاک سرسـبزش گرفته

، متعدد و کار خانههای مختلف در

رودخانهها

در خود دەھانوع باكترى و مىكروب حمل مى كند و همه را به دل دریای خزر می ریز د تاغذای ماهیان این دریا شود و حتی شنا را نیز در این دریا ممنوع یں ری سرع و علی سم را بیر در این کر باعد کو کند. حتی پروژه فاضلاب بهداشتی رشت که زیر نظر بانک چهانی میایست اجر امی شدهم به سرایام نرسیدو مقامات بانک چهانی آنقدر تعلل در کار ایرانیها دیدند که وارههای مرحلهای ــت در خود را قطع کردند و پروژهای که می توانس عرض چند ســال مُشكل فاضلاب رشــت را حل کند، به فراموشی ســپرده شدو تنها قرضی بزر گ

ماندير دوش رشتى ها. هنوز هم اين طرح با هزينه میلیونهادلار در هزارتوی پرپیچ و خم اختلاف مسئولان شهری گرفتارماندهاست. برداشتكنندگانشنوماسه،

قاتلرودخانه برداشت غیرقانونی شــن و ماســه از بســتر دخانههای گیلان دیگر تبدیل به یک امر عادی شده است و حتی اعتراض ائمه جمعه و مقامات ار شدگیلان همنتوانسته مانع این برداشت گسترده

۲۰میلیاردتومان در سال هممی سد. ر شـود.از جنوب گيلان كه رودخانه سـفيدرود از

برای این سد در نظر گرفته شود. به گفته یکی از خطرناکترین پروژههای بزرگ اسان محيطز يست اكر درختان اين - ی ر ر ر ی برر می برر ت . ر ی پرر توسعهای استان برای محیطزیست سد شفاروداست. سدی که با مقاومت سازمان محيطٌ زيست مواجه شده استُ اما حامُ زیادی در گیلان دارد. از اســـتاندار گرفته تاً نماینــده مردم فومن و شــفت و وزارت نیرو و شرکتهای چوبسازی که با قطع در خُتّان این منطقه مُنتفع می شوند. این ســد که در دولت گذشــته بودجه گرفته حه گفته

است، روستاهای متعددی وجود دارد که در صورت آبگیری سد این روستاها به زیر آب میرونــد. بنابراین اهالــی آن منطقه که به شــدت به زادگاه خوداز لحاظ امرار معاش وابسته هســـتند، مجبور میشوند که به شــهرهای نزدیــک مهاجرت کنند که با وجود پایین بودن فرصت های شغلی

در گیلان سُـدُهای دیگری هم در انتظار باخت هستند یا ساخته شدهاند و منتظر دُ شفارود محل بحث و اختلاف نبودهاند

منطقه قطع شــود علاوه بر این که به بروز سيلاب در منطقه كمك مى شود، باعث افزایش فرسایش و لغزشهای متعدد در منطقه می شود. اما موضوع به همین در ختم نمی شود. در مسیر احداث این سد که بر مسیر رودخانه شیفارود قرار گرفته نسبت به مهارتی که دارنــد یک فاجعه انسانی دیگر بروز خواهد کرد.

آغازيه كار هستنداماه حكدامشان بهاندازه سدشهربيجارو پلرودو خالصان وعزيز كيان دربر داشتهاست.

وخرمنگاه از دیگر سـدهایی هسـتند که ساختشـان انتقاد فعالان محیطزیست را

می خواست در دل این پارک حفاظت شده ی ر مجتمع فرهنگی، آموزشی و تفریحی برای دانشــکده امور اقتصادی احداث کند. چند صاحى هم هست كه صحبت از احداث بك نہ تجاری در اطراف اپن تالاب مے شود که ارمجبور کردہ فعالان محيط: نابودی قریبالوقوع این تالاب هشدار دهند و حتی در آستانه سـفر رئیسجمهوری به گيلان به وي نامه بنويسند و خواستار توقف اين طرحها در تالاب بوجاق شــوند. تالاب بعدی تالاب لاگون در بندر کیاشــهر اسـت که تغییر کاربری گســترده در بندر کیاشهر خطرات فراوانى را براى اين تالاب به ارمغان

کوههای گیلان مسیرش را به سمت دریای خزر ر کی در تاوجب به وجب این مسیر در شمال گیلان هر ساعتروز که سری به سواحل رودخانه ها بزنيم ماشين آلات سنگين رامي بينيم كه بي رويه مشغول برداشت شن و ماسه هستند و بعضي ها هم که گمی ترس سرشان میشود، شب ها به کار مشغول میشوند. حتی تهدیدات دادستان انزلی

رستو مر علوی میکوید. شیرابههاداردبه قسمتهای دیگر این جنگل سابقاسرسبز نفوذمی کنداماهنوز مقامات شهری مرکز استان نتوانستهاندرامحلی برای این مشکل داكنند مسور می رو و امام جمعه کوچصفهان نیز نتوانسته جلوی این برداشتها را بگیرد. برداشتهایی که ارزشش به

آفتبلايتونابودى شمشادهاى باستانى آفت بلایت آنچنان در جنگلهای شمشاد بلرز سریع نفوذ کرد که در عرض کمترین مدتی ۲۰ هُزار هکتار از این جنگل هارا به نابودی کشاند. چندصباحی هم هست که اسبش رازین کرده تااز

جنگلهای گیلان در محاصره جنگل های استان گیلان را جنگل های هیر کانی گویند. تنهـا نمونه موجّـود در دنیا. با درختهـای راش، ممرز، بلوط، افرا وتوسـکا. اما

اكنون جادهسازى، آتش سورى، زباله هاى آلوده،

بیماری هـای قارچی و تخریب به بهانه سـاخت قلیان سرا و رستوران و مسافر خانه امانش را بریده

قطعدرختانديلمان

بهخاطر كارخانه سيمان آنقدر جا کم بوددر استان که رفتندو بالای کوه

کار خانه سیمان ساختند. انتهای حادہ تور پینا

ر عد سیدن می میکند. مهدی جد وریسی سیاهکل به دیلمان. برای سهولت در عبور و مرور ماشینهای سنگین کارخانه هم درختان را قطع

کردند تا جادہ تعریض شود. حال هم می خواهند جادہ دیگری بسازند. ادارہ کل محیطزیست

سياهكل هممي كويد تعريض جادهوقطع درختان

نیازی به ارزیابی زیست محیطی ندارد. این تخریب گستر ده و قطع درختان یکی از همان نمونه هایی

است که مقام معظم رهبری در فرمایشات اسفند ۹۳ همگان رااز انجام آن بر حذر ساخته بودند.

نابودى درهقر قاول هابه خاطر زباله

- بودی در سر سری بی سروان که گونههای ۱۶ هکتار از جنگل وسیع سراوان که گونههای کمپاب جانسوری و گیاهی را در خسود جای داده

رشت واطراف اكنون كاملا نابود شده است و نفوذ

، به خاطر ۳۰ ســال تخلیه زباله شــهرهای

مرزهای گیلان خارج شودو به سمت شرق برودو راغى هماز درختان شمشادمازندران وكلس بگیرد. این پیشروی ذخیره گاه خیبوس که یکی از مهمترین و بزرگترین ذخیره گاههای شمشاد ر مهاریا ریز کرد کردی جهان است را درمعرض انقراض قرار داده و کسی هم نتوانسته رامحلی برای مبارزه با این آفت پیدا کند. فعلا که همه دست روی دست گذاشتهاند و هیچ بودجهای هم برای این خطر در نظر گرفته

قطع درختان كم يابراش در جنگل های املش

نه تنها در بعضی از موارد مسئولان دست روی دست می گذارند که از قضادر بعضی از موارد برای تخریب همکاری هم می کنند مانند صدور مجوز برای قطع درختان کم یاب راش در جنگل های ــوى سازمان املش به یک مالک شــخصی از س جنگل های گیلان است. البته ایس مجوز قبل از بیانات مقام ر هبری صادر شـــده بود و باید دید ر ... - ۱٫۰٫۰٫۰۰۰ موضع جدید سازمان جنگل ها با توجه به این فرمایشات در قبال قطع درختان راش جنگل های منطقه هالیدشت در ارتفاعات املش گیلان توسط یک مالک شـخصی چه خواهد بود و آیا بعد از یک مالک شــخصی َچه خواهد بود و آ ۱۵ ســـال حلوی قطع در ختــَـان را خواهد گرفت. درختانی که بــه منظور جادهســازی و فروش در بازار قطع شدند. جادهای که اکنون به ۴۰ کیلومتر

قطعدرختان بهدليل اكتشاف نفت

اگرچه می گویند درختان قطع شده در سواحل رودسـر به منظور احداث دســـتگاههای اکتشاف روستشربه مصرر مندع مستعمد مندی مستر نفت، درختان دست کاشــت بوده است اما بازهم دلیل نمی شود که سرسبزی استان به دلیل اکتشاف نفت نابود شود. اکتشافی که معلوم نیست چه تبعات زیستٌ محیطی برای دریای آلوده خزر در آینده دربر خواهد داشت.